

Betænkning afgivet af Kirkeudvalget den 2. december 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

(Udvidelse af adgangen til at søge præstestillinger)

[af kirkeministeren (Joy Mogensen)]

1. Ændringsforslag

Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, RV, SF, EL og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (DF, KF og NB) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre, SF og Radikale Venstre

Venstres, Socialistisk Folkepartis og Radikale Venstres medlemmer af udvalget mener, at dette lovforslag kan være med til at løse den væsentlige udfordring med præstemangel. Men regeringen bør samtidig tage initiativ til at øge optaget på teologistudiet. Det virker paradoksalt, at i en tid med præstemangel afvises ansøgere til teologistudiet på grund af dimensioneringen.

Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti

Danske Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at det er afgørende, at kandidatuddannelsen i teologi på et af landets universiteter fortsat udgør hovedvejen til ansættelse i Folkekirken. Det Konservative Folkeparti har stillet et ændringsforslag, der indebærer, at loven ophæves den 31. december 2030, medmindre Folketinget forinden beslutter at forlænge reglerne

gyldighedsperiode på baggrund af en grundig vurdering af lovforslagets nødvendighed. Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti så endvidere gerne, at den til enhver tid siddende kirkeminister vil iværksætte en evaluering af § 3 a-ordningen midtvejs i tiltaget, dvs. en evaluering efter 5 år. Dette har Det Konservative Folkeparti stillet spørgsmål til kirkeministeren om (spørgsmål 8). På baggrund af ministerens svar har Det Konservative Folkeparti stillet spørgsmål om en årlig orientering af Kirkeudvalget om udviklingen i ansættelse af præster og optag af kandidater på suppleringsuddannelsen (spørgsmål 10).

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget finder det fornuftigt at løse på kravene, til hvem der kan udøve jobbet som præst i folkekirken.

Der findes mange mennesker, som via livserfaring og arbejde med mennesker i nød har fuldt ud de samme kvalifikationer til at udøve hvervet.

De bedste præstekvalifikationer findes i spændingsfeltet mellem teoretisk uddannelse, livserfaring og menneskekundskab.

Denne lovændring er et lille, positivt skridt i den rigtige retning.

Det Konservative Folkeparti

Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at der er brug for yderligere tiltag til at imødekomme præstemanglen, og at kandidatuddannelsen i teologi skal være hovedvejen til ansættelse i folkekirken.

Universiteternes teologiuddannelser er dimensioneret, og derfor har eksempelvis Aarhus Universitet afvist kvalificerede ansøgere til kandidaten i teologi, da bachelorer fra eksempelvis Menighedsfakultetet i Aarhus ikke har retskrav til kandidatuddannelsen i teologi på universiteterne. Derfor er

der også eksempler på, at kandidater får afvist deres ansøgninger.

Det Konservative Folkeparti har på den baggrund i spørgsmål 5 foreslået uddannelses- og forskningsministeren, at dimensioneringen på teologi løftes ud af ledighedsdimensioneringen og over i den uddannelsesspecifikke dimensionering, hvor dimensioneringen skal fastsættes af Kirkeministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet efter indstilling fra aftagerne. Hertil oplyser uddannelses- og forskningsministeren, at teologiuddannelsen i dag er underlagt ledighedsdimensionering, da teologi har en relativt høj ledighed blandt dimittender. Det er dog Det Konservative Folkepartis opfattelse, at de kandidater, som har præsteembedet for øje, søger direkte videre på pastoralseminariet. Det er derfor misvisende, at kandidater, som søger at videreuddanne sig, indgår i statistik om den generelle teologiledighed og kommer til at begrænse optaget for andre studerende, som ønsker at gøre præsteembedet til en levevej. KF har derfor stillet spørgsmål til kirkeministeren om efter bidrag fra uddannelses- og forskningsministeren at redegøre for, om opgørelsen af ledighed blandt dimittender fra kandidatuddannelsen på teologi tager højde for, at en del af dimittenderne søger direkte ind på pastoralseminariet og derfor ikke er i job, men i gang med at videreuddanne sig til at blive præst (spørgsmål 11).

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et mindretal (KF), tiltrådt af et mindretal (DF og NB):

Til § 3

1) Paragraffen affattes således:

»§ 3

Loven ophæves den 31. december 2030, medmindre Folketinget har besluttet andet.«
[Udløbsklausul]

Annette Lind (S) Daniel Toft Jakobsen (S) Tanja Larsson (S) Henrik Møller (S) Jan Johansen (S) Julie Skovsby (S) fmd.

Kasper Sand Kjær (S) Leif Lahn Jensen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Marianne Jelved (RV) Jens Rohde (RV)

Ruben Kidde (RV) Charlotte Broman Mølbæk (SF) Ina Strøjer-Schmidt (SF) Christian Juhl (EL) Rosa Lund (EL)

Bertel Haarder (V) Louise Schack Elholm (V) nfm. Erling Bonnesen (V) Jane Heitmann (V) Troels Lund Poulsen (V)

Thomas Danielsen (V) Mette Hjermind Dencker (DF) Marie Krarup (DF) Morten Messerschmidt (DF) Naser Khader (KF)

Birgitte Bergman (KF) Mette Thiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at loven ophæves den 31. december 2030, medmindre Folketinget forinden beslutter at forlænge reglerne gyldighedsperiode på baggrund af en grundig vurdering af lovforslagets nødvendighed.

Forslagsstillerne har i øvrigt stillet spørgsmål til kirkeministeren med forslag om, at der foretages en evaluering af lovforslaget efter 5 år, og at Kirkeudvalget orienteres om resultaterne af evalueringen senest den 30. april 2026.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. oktober 2020 og var til 1. behandling den 6. november 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kirkeudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 19. november 2020 sendte kirkeministeren det udkast til lovforslag, der havde været sendt i høring, til udvalget, jf. bilag 4. Den 7. oktober 2020 sendte kirkeministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 5 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 11 spørgsmål til kirkeministeren til skriftlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmål 1-9. Spørgsmål 10 og 11 forventes besvaret inden 2. behandling.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		